УДК 821.161.2-31.09

М. В. Стасик

БІБЛІЙНІ МОТИВИ В РОМАНІ ВАЛЕНТИНА ТЕРЛЕЦЬКОГО «В.І.Н.»

У статті досліджується текстоутворювальна роль біблійних образів-символів у романі Валентина Терлецького «В.І.Н.». Аналіз тексту розкриває особливості поетики, творчу індивідуальність автора. Зазначено, що митець активно використовує у своєму романі біблійні символи та мотиви, які дозволяють йому вийти за рамки детективу-розслідування.

Ключові слова: символ, мотив, роман, коло, амбівалентний, Біблія, герой.

DOI 10.34079/2226-3055-2019-12-21-84-90

Постановка проблеми. Валентин Терлецький – відомий запорізький письменник, журналіст, музикант, телеведучий, літературний критик, в авторському доробку якого на сьогодні вже є чотири поетичні збірки та сім романів. Роман «В.І.Н.» надрукований 2017 року у видавництві «Кальварія». За три роки (не багато, але й немало часу) твір, на жаль, залишається майже непоміченим літературознавцями. З'являлися лише поодинокі відгуки на книгу читачів та колег-письменників і журналістів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед них, приміром, можна виокремити роботу письменника Романа Онищенка (опубліковано під псевдонімом – Роман Мтт) «Стисло про нову книгу Валентина Терлецького «В.І.Н.» [9] та журналіста Германа Дубініна «Химерний реалізм: рецензія на роман Валентина Терлецького «В.І.Н.» [2], де досить ґрунтовно та об'єктивно проаналізовано «сильні» і «слабкі» місця твору. Серед літературознавців можна виділити роботи В. Кравченко [6] та Н. Білоус [1], які першими спробували проаналізувати твір. Основну увагу вони зосередили на питанні філософії буття митця, конфлікту митця і влади в романі «В.І.Н.». Отже, зважаючи на те, що твір є малодослідженим, а порушена нами проблема ще не була об'єктом всебічного аналізу зазначеного роману Валентина Терлецького, тему дослідження вважаємо **актуальною**.

Мета статті – проаналізувати вплив біблійних мотивів та символів на художню структуру роману Валентина Терлецького «В.І.Н.». Поставлена мета зумовлює розкриття таких **завдань**: виокремити біблійні запозичення у творі; визначити їхню роль для розкодування змісту твору.

Виклад основного матеріалу. Означена у заголовку тема являє собою чималий інтерес особливо в наш час, коли суспільство повертається до духовних джерел. Протягом століть Біблія залишається джерелом натхнення практично для всіх галузей мистецтва. Вона посідає вагоме місце в європейській, у тому числі українській, культурі та ідентичності. Вона – скарбниця символів, архетипів та літературних образів. Використання біблейських мотивів у художніх творах стає одним зі способів поглиблення їхнього змісту. Без знань Біблії неможливо осмислити та зрозуміти цілий ряд художніх творів, у тому числі, на нашу думку, й роману Валентина Терлецького «В.І.Н.».

Розмірковуючи про природу людини, автор використовує біблейські мотиви. Уже сама назва твору вказує на релігійні паралелі та є символічною. Автор розшифровує назву твору як «вибору іншого немає». На нашу думку, ще один символічний підтекст назви криється у Біблії, де ймення Бога почасти замінювали на займенник ВІН, який

писали з великої літери. На використання таких паралелей вказує й Г. Дубінін, який пише, що вживання таких слів викликає «асоціацію з Євангелієм» [2]. Таким чином створюється багатомірний простір роману, переводячи розповідь із земної горизонтальної площини, у якій протікає буденне життя героїв, у духовну, вертикальну площину, де реальність отримує філософсько-релігійне осмислення.

Використання біблійських мотивів дозволяє авторові роману «В.І.Н» вийти за рамки детективу-розслідування. Наявність християнських мотивів у творі збільшує число можливих тлумачень, дозволяє відійти від буквального його пояснення, надає читачу можливість домислити події.

Шульц, проводячи журналістське розслідування, спілкуючись з тими, хто знав Його, дізнається чимало цікавого. У цих розповідях, на наш погляд, особливу увагу варто звернути на деталі, які в контексті набувають іманентного символічного значення: *«Він завжди поспішав жити, Він наче ковтав життя день за днем, як спраглий мандрівник у пустелі, – несподівано швидко заговорила Ніна. – «Жив так, наче кожен день – останній, і відкрито всім про це говорив. Символічно, що і Його улюблений кишеньковий годинник також поспішав – за добу виривався вперед на **хвилини десять**, і навіть досвідчені годинникові майстри не могли зрозуміти, у чому справа. Кажуть, годинник відчуває настрій господаря і відображає його ставлення до життя»* [10, с. 45]. На нашу думку, розумінню твору сприяють числа, які наділені смисловими (біблійними, містичними тощо) конотаціями. Звичайно ж у Біблії числа переважно використовуються в прямому значенні, але іноді й тут є числа, які несуть у собі богословське, символічне навантаження. Наприклад, часто символічними у Біблії є числа 3, 7, 10, 12, 40 тощо. Звичайно ж з'ясувати це допомагає контекст. Число десять, яке згадується у наведеному уривку роману, в нумерології вважається найдосконалішим (найдовершенішим). Його значення часто розшифровують як початок і завершення справи, початок і кінець життя, «повноту або сукупність чогось» [12]. У Біблії число десять часто ототожнюють із «завершеною повнотою» [3], хоча, звичайно, не варто ототожнювати її з нумерологією, адже нумерологія – це форма ворожіння, а християнство засуджує ворожбу. У Біблії згадується про десять заповідей Божих, десять страт єгипетських, десятину, притчу про десять дів тощо. Контекст роману вказує на те, що автор добре знайомий з символічним значенням цифр, і зрештою вміло використовує це у творі. До речі, це підтверджує і назва роману. Цю ж цифру ми отримуємо, коли розшифровуємо цифрове значення назви роману: В – це трійка, І – одиниця, Н – шістка [8], що в сумі становить десять. Отримуємо ще одне підтвердження тлумачення назви роману, який автор розшифровує як вибору іншого немає.

Ще одна цифра, на яку ми хотіли б звернути увагу, зустрічається на початку роману. Головному герою роману Валентина Терлецького Шульцу *«цього року... якраз виповнилось сорок»* [10, с. 13] Звичайно це може бути простим збігом, випадковістю (зрештою, авторові у момент написання твору якраз було близько сорока років (?)), але число сорок вказує на повноту випробування, часто це переломний момент у житті людини (сорок днів і сорок ночей тривала повінь, пов'язана зі всесвітнім потопом, сорок днів постився в пустелі Ісус Христос, сорок днів після воскресіння перебував він на землі перед вознесінням, жінка сорок днів проходить очищення після народження дитини, сорок днів і ночей провів Мойсей на горі Синай тощо). Отже, число сорок символізує підготовчий період, який передують якійсь важливій події. Подібні життєві метаморфози відбуваються і з головним героєм роману, який по-новому зумів поглянути на людей, на життя і пройшов свій шлях переродження, адже вибору іншого немає.

Промовисті текстоутворювальні образи-символи емоційно напружують, розмиваючи межу між реальним і буттєвим. Письменник «підштовхує» читача замислитись над тим, чи є він самим собою, чи є самими собою герої його роману. У цьому йому також допомагає використання такого символу як перехрестя, який за своєю природою є амбівалентним. З одного боку – це символ небезпеки, нечистої сили, з іншого – символ пошуку правильного рішення, шляху, переходу від старого до нового. Саме на проїжджій частині *«якогось жвавого перехрестя»* [10, с. 101] збивають Шульца. Саме після цього з ним відбувається усвідомлення, що «люди грають ролі і ніхто з них не може дозволити собі бути самими собою», що «байдужість до себе, до один одного, до близьких людей, до світу», – це бумеранг, який завжди повертається до людини [7].

Окрему увагу в романі варто звернути на сон головного героя. Сновидіння – прийом, який часто використовується в художній літературі. Сон стає джерелом для роздумів, аналогій. Шульц бачить сон, де він переміщується по колу, *«знову і знову повертаючись у це неприємне і загрозливе місце»* і ось, через якийсь час, він побачив непомічений раніше прохід, де *«на нього чекає порятунок»* [10, с. 146]. На наш погляд, це складний символічний сон, який потребує тлумачення. Як ми знаємо, **«коло (круг) – символ сонця, неба, символ повернення від множинності до одиничності, символ нескінченності, вічності, довершеності, досконалості, внутрішньої єдності. Оточені колом предмети з одного боку символізують обмеженість, а з іншого – захист від небезпеки, яка існує в навколишньому світі» [4, с. 166].**

Використання такого символу, кола, по якому біжить головний герой роману Шульц, також сприяє розкодуванню роману. Коло – важлива штрих-деталь, яка за своєю природою є багатозначним символом. Вона виявляє авторський погляд на світ, у якому коло з одного боку є «символом Бога та вічності, бо в колі немає ні початку, ні кінця» [5, с. 300], а з іншого – це дев'ять кіл дантового пекла, з якого хочуть вирватися його герої. І тут варто погодитися з Романом Онищенком, що недостатньо описано цей аспект: «мало написано про пекло. У кожного воно своє, особисте. Автор розчарував, що так мало приділив уваги цьому моменту» [9].

Інакшість, відмінність від інших – у цьому полягає причина неприйняття суспільства, яке виглядало сірою масою на Його тлі. Не допомагає навіть те, що Він часто робить життя навколишніх кращим, дає промінь, який освітлює їхню життєву дорогу. Візьмемо на себе сміливість стверджувати, що ВІН – це своєрідна проекція образу біблійного пророка, чи, навіть, Ісуса Христа, який «був розп'ятий за нас за Понтія Пилата, і страждав, і був похований, і воскрес у третій день, згідно з Писанням» (Символ віри). Звичайно, таке зіставлення є до певної міри умовним, письменник не прагне до абсолютної подібності, оскільки в центрі уваги є духовне начало його героя, а не умовні деталі. Однак, на нашу думку, в основу розповіді покладено біблійний міф, опис Його діянь. А після розслідування і публікацій Шульца відбувається Його своєрідне «воскресіння». Його ідей, його думок, його поглядів, його задумів, його...: *«Його щоденно згадують в телепрограмах, про нього пишуть інші газети та журнали, розпочали зйомки великого документального фільму про Нього. Згадала про Нього і наша влада – вже вирішено заснувати на Його честь стипендію...»* [10, с. 108]. Звичайно, як і в біблійній історії, у нього є свої противники, заздрісники, послідовники.

На думку В. Кравченко, назва твору прямо вказує на те, що ВІН – це власне «автор роману» [6, с. 91]. Лише частково погоджуємося з цією точкою зору. Справді, автор роману наділяє своїх героїв деталями власного життя, адже Валентин Терлецький, автор роману, і сьогодні продовжує займається журналістською

діяльністю. Угадуються у творі й обриси рідного міста автора (Запоріжжя), і, навіть, діяльність окремих політичних діячів та партій: «...високий чорнявий чоловік з вічною білозубою посмішкою», «вічний кандидат у мери», «наша Партія Районів» [10, с. 112]. Зрештою, й сам В. Терлецький в одному зі своїх численних інтерв'ю зізнається, що хоча роман не про Запоріжжя, «але в ньому багато запорізького» [11]. Однак, хоча митець і обмежив топос подій одним містом, без точного його означення, насправді ж він намагається розширити його до меж планетарних. Бо саме такі проблеми порушені у творі, на що, зрештою, вказує й В. Кравченко: «Це намагання заглибитись у себе, знайти себе у собі, зрозуміти власну сутність, віднайти те сокровенне, що визначає людську значимість і вартісність» [6, с. 91].

Введення біблійних алюзій у тло розповіді дозволяє поглибити сенс розповіді, перенісши її проблематику в сферу «вічного», а іронія та сарказм утримує читача в рамках художнього тексту, нагадуючи про «людяність» створених персонажів. Дуже знайому картину малює автор роману, коли неприйняття творчої («іншої», позасистемної) людини змінюється загальним захопленням: «Я і наша Партія Районів зробимо все можливе, аби Його творча спадщина дійшла до якнайширшого кола молоді. Адже Він писав і співав про всіх нас, про своє улюблене місто, про цей народ, про красу рідного краю. За життя Його незаслужено обходила увагою громадськість, а попередня злочинна влада не давала Йому вільно дихати у творчому плані» [10, с. 112].

У кінці роману автор (Шульц) виголошує промову, яка за стилістикою нагадує біблійну: «Ви повернулися, хоча ще самі до кінця не розумієте цього! Але скоро ви пізнаєте істину. Всі люди на землі – суть Бога, Його любі діти і творіння. Бог створив і Його, Він теж є частиною Бога, і Він тепер присутній в кожному з нас. Всі ви відчуваєте Його в собі. І це все є вашою особливою місією тут, вашим призначенням. Воно полягає у самій вашій появі на цей світ. Як і Він, як і всі інші люди, ви також прийшли сюди з певним завданням – змінити наш деградований і скалічений світ на краще! У кожного з вас ця місія. Ви – посланці, але таємні, не відкриті. Розпізнати в собі цього посланця й випустити його на волю – дуже важке випробовування. Воно до снаги далеко не кожному, бо потребує багато зусиль і має спиратися на ваше добровільне бажання. Але тому, хто зрозуміє і прийме це, буде легко виконати покладене на нього завдання. І тоді сенс життя відкриється вам, а доля вестиме вас до світла радісного повернення. Отже, не баріться, поспішайте змінювати цей скалічений і хворий світ на краще, лікувати його, допомагайте виборсатися з п'їтьми! Повертайтеся!» [10, с. 155–156].

Символічна метафоричність образів роману досягається простотою, лаконічністю без зайвої нав'язливості. Тут майстерно поєднана предметна і духовна реальність. Ідея свободи людини, пізнання свого Я інтерпретується автором у дусі символіки вічних мотивів. Життя сучасного техногенного суспільства підштовхує автора до роздумів про природу добра і зла, сенсу життя і смерті. Зникнення героя, що початково має негативну конотацію, набуває позитивного значення у тому сенсі, що це можливість «переродитись», «воскреснути», перестати грати чужу роль, а стати самим собою. Саме тому майже кожен герой (Татусь Боря, Зоя, Арсен, Атанас, Лоло, Ніна, Ольга, Зомбі, Шульц) роману стверджує, що «Він – це я». Звичайно мова йде не про тілесне, а про духовне переродження.

У епізоді з яйцем, «яке несподівано вилетіло... і влучило прямо в груди кандидату» [10, с. 134], явно простежується нещодавнє політичне минуле нашої країни. Епізод деякою мірою штучний, але, на наш погляд, й необхідний. Таким чином Терлецький показує усю «щирість» влади, представник якої хоч і стверджує, що «Він –

це я!» [10, с. 134], насправді ж не проходять шлях «воскресіння», «очищення», а діє лише за політичними обставинами. Саме тому автор подає цей епізод крізь призму гумору, іронії та сарказму: *«На мить завагавшись, кандидат все-таки вирішив, що йому боляче, і, підкотивши очі, впав на руки двох своїх сек'юриті»* [10, с. 134]. І тут, напевне, доречним буде згадати паралель, яку провела Н. Білоус [1], порівнюючи цього політика з гофманівським Крихіткою Цахес, який також намагається привласнити собі чужі здобутки.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Можемо констатувати, що використання В. Терлецьким біблійних символів і мотивів характеризується особливою вільністю і гнучкістю, воно загалом позбавлене системного характеру і в кожному окремому випадку несе своє особливе ідейно-художнє навантаження. Біблійний образ у романі (зокрема, Він) є амбівалентним, що відрізняє їх від більш прямолінійних тлумачень з позицій релігійної свідомості. Як бачимо, однозначність тлумачення не є творчим орієнтиром автора, котрий стверджує множинність як основний принцип представлення своїх героїв, а сам роман отримує відкритий фінал.

На завершення хочемо зазначити, що в межах однієї статті, певна річ, неможливо проаналізувати всі аспекти впливу Біблії на художню тканину досліджуваного роману, що, зрештою, дозволяє говорити про **перспективу** подальших досліджень як цієї проблеми, так і загалом усієї творчості Валентина Терлецького.

Список використаної літератури

1. Білоус Н. О. Проблема митця та влади в романі «В.І.Н.» В. Терлецького [Електронний ресурс] / Н. О. Білоус // Українська література в просторі культури і цивілізації: Всеукраїнська інтернет-конференція студентів, аспірантів і молодих вчених, м. Запоріжжя, 23–25 лютого 2019 р. – Режим доступу: http://ukrlit-2017.blogspot.com/2019/02/blog-post_37.html; Bilous N. O. Problema myttsia ta vlady v romanі «V.I.N.» V. Terletskeho [Elektronnyi resurs] / N. O. Bilous // Ukrainska literatura v prostori kultury i tsyvilizatsii: Vseukrainska internet-konferentsiia studentiv, aspirantiv i molodykh vchenykh, m. Zaporizhzhia, 23–25 liutoho 2019 r. – Rezhym dostupu: http://ukrlit-2017.blogspot.com/2019/02/blog-post_37.html
2. Дубінін Г. Химерний реалізм. Рецензія на роман Валентина Терлецького «В.І.Н.» [Електронний ресурс] / Герман Дубінін // Україна молода. – 2018. – Вип. 066. – Режим доступу: <https://umoloda.kyiv.ua/number/3324/164/124039/>; Dubinin H. Khymernyi realizm. Retsenziiia na roman Valentyna Terletskeho «V.I.N.» [Elektronnyi resurs] / Herman Dubinin // Ukraina moloda. – 2018. – Vyp. 066. – Rezhym dostupu: <https://umoloda.kyiv.ua/number/3324/164/124039/>
3. Нумерология библейская [Електронний ресурс] / Азбука веры: Православная энциклопедия. – Режим доступа: <https://azbyka.ru/numerologiya-biblejskaya>; Numerologiya bibleyskaya [Yelektronniy resurs] / Azbuka very: Pravoslavnaia entsiklopediya. – Rezhim dostupa: <https://azbyka.ru/numerologiya-biblejskaya>
4. Енциклопедичний словник символів культури України / за заг. ред. В. П. Коцура, О. І. Потапенка, В. В. Куйбіди. – 5-те вид., допов. і випр. – Корсунь-Шевченківський: ФОП Гавришенко В. М., 2015. – 912 с.; Entsiklopedychnyi slovnyk symboliv kultury Ukrainy / za zah. red. V. P. Kotsura, O. I. Potapenko, V. V. Kuibidy. – 5-te vyd., dopov. i vupr. – Korsun-Shevchenkivskiy: FOP Havryshenko V. M., 2015. – 912 s.
5. Жайворонок В. В. Знаки української етнокультури: словник-довідник / В. В. Жайворонок. – Київ: Довіра, 2006. – 703 с.; Zhaivoronok V. V. Znaky ukrainskoi etnokultury: slovnyk-dovidnyk / V. V. Zhaivoronok. – Kyiv: Dovira, 2006. – 703 s.

6. Кравченко В. О. Філософія буття митця в романі «В.І.Н.» В. Терлецького / В. О. Кравченко // Література й історія: матеріали Всеукраїнської наукової конференції, м. Запоріжжя, 11–12 жовтня 2018 р. – Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2018. – С. 88–91; Kravchenko V. O. Filosofiia buttia myttsia v romani «V.I.N.» V. Terletskoho V. / O. Kravchenko // Literatura y istoriia: materialy Vseukrainskoi naukovoï konferentsii, m. Zaporizhzhia, 11–12 zhovtnia 2018 r. – Zaporizhzhia: Zaporizkyi natsionalnyi universytet, 2018. – S. 88–91.

7. Літвіненко А. «В.І.Н.» у Сумах. Презентація книги Валентина Терлецького [Електронний ресурс] / А. Літвіненко // Всі Суми. – 2017. – 22 груд. – Режим доступу: <http://www.vsisumy.com/news/kultura/v-u-sumah-foto>; Litvinenko A. «V.I.N.» u Sumakh. Prezentatsiia knyhy Valentyna Terletskoho [Elektronnyi resurs] / A. Litvinenko // Vsi Sumy. – 2017. – 22 hrud. – Rezhym dostupu: <http://www.vsisumy.com/news/kultura/v-u-sumah-foto>

8. Незвична енергетика: Як прізвище впливає на життя людини [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ukrainianpeople.us/%d0%bd%d0%b5%d0%b7%d0%b2%d0%b8%d1%87%d0%bd%d0%b0-%d0%b5%d0%bd%d0%b5%d1%80%d0%b3%d0%b5%d1%82%d0%b8%d0%ba%d0%b0-%d1%8f%d0%ba-%d0%bf%d1%80%d1%96%d0%b7%d0%b2%d0%b8%d1%89%d0%b5-%d0%b2%d0%bf%d0%bb%d0%b8/>; Nezvychna enerhetyka: Yak prizvyshche vplyvaie na zhyttia liudyny [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://ukrainianpeople.us/%d0%bd%d0%b5%d0%b7%d0%b2%d0%b8%d1%87%d0%bd%d0%b0-%d0%b5%d0%bd%d0%b5%d1%80%d0%b3%d0%b5%d1%82%d0%b8%d0%ba%d0%b0-%d1%8f%d0%ba-%d0%bf%d1%80%d1%96%d0%b7%d0%b2%d0%b8%d1%89%d0%b5-%d0%b2%d0%bf%d0%bb%d0%b8/>

9. Роман Мтт Стисло про нову книгу Валентина Терлецького «В.І.Н.» [Електронний ресурс] / Роман Мтт // Творча Майстерня RUBIE. – Режим доступу: <https://rubie.in.ua/v-ihodu-inshogo-nemaye-ale-terletskiy-vse-odno-pro-tse-pishe-dali-spoylei-budte-oberezhni/>; Roman Mtt Styslo pro novu knyhu Valentyna Terletskoho «V.I.N.» [Elektronnyi resurs] / Roman Mtt // Tvorcha Maisternia RUBIE. – Rezhym dostupu: <https://rubie.in.ua/v-ihodu-inshogo-nemaye-ale-terletskiy-vse-odno-pro-tse-pishe-dali-spoylei-budte-oberezhni/>

10. Терлецький В. В.І.Н. (Вибору іншого немає): роман / В. Терлецький – Львів: Кальварія, 2017. – 160 с.; Terletskiy V. V.I.N. (Vyboru inshoho nemaie): roman / V. Terletskiy – Lviv: Kalvariia, 2017. – 160 s.

11. Терлецький В. «Перший роман вийшов 10 років тому, але дехто досі зі мною не вітається» [Електронний ресурс]: інтерв'ю / В. Терлецький. – Режим доступу: <https://vmestezp.org/intervyu/79824/valentin-terleckiy-pershyy-roman-vi>; Terletskiy V. «Pershyy roman vyishov 10 rokiv tomu, ale dekhto dosi zi mnoiu ne vitaietsia» [Elektronnyi resurs]: interviu / V. Terletskiy. – Rezhym dostupu: <https://vmestezp.org/intervyu/79824/valentin-terleckiy-pershyy-roman-vi>

12. Що означають числа, згадані в Біблії? Чи нумерологія узгоджується з Біблією? [Електронний ресурс] // Свідки Єгови. – Режим доступу: [https://www.jw.org/uk/%D0%B1%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%96-%D0%B2%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F/%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F/%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D1%87%D0%B8%D1%81%D0%B5%D0%BB-%D0%B7%D0%B3%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%85-%D1%83-%D0%B1%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D1%97/#?insight\[search_id\]=f57c30c1-e00e-42a5-a9b1-4cc57621e83d&insight\[search_result_index\]=0](https://www.jw.org/uk/%D0%B1%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%96-%D0%B2%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F/%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F/%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D1%87%D0%B8%D1%81%D0%B5%D0%BB-%D0%B7%D0%B3%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%85-%D1%83-%D0%B1%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D1%97/#?insight[search_id]=f57c30c1-e00e-42a5-a9b1-4cc57621e83d&insight[search_result_index]=0)

Shcho oznachaiut chysla, zghadani v Biblii ? Chy numerolohiia uzghodzhuietsia z Bibliieiu ? [Elektronnyi resurs] // Svidky Yehovy. – Rezhym dostupu : [https://www.jw.org/uk/%D0%B1%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%96-%D0%B2%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F/%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F/%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D1%87%D0%B8%D1%81%D0%B5%D0%BB-%D0%B7%D0%B3%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%85-%D1%83-%D0%B1%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D1%97/#?insight\[search_id\]=f57c30c1-e00e-42a5-a9b1-4cc57621e83d&insight\[search_result_index\]=0](https://www.jw.org/uk/%D0%B1%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%96-%D0%B2%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F/%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F/%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D1%87%D0%B8%D1%81%D0%B5%D0%BB-%D0%B7%D0%B3%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%85-%D1%83-%D0%B1%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D1%97/#?insight[search_id]=f57c30c1-e00e-42a5-a9b1-4cc57621e83d&insight[search_result_index]=0)

Стаття надійшла до редакції 10.11.2019.

M. Stasyk

BIBLE MOTIFS IN THE NOVEL «V.I.N.» BY VALENTYN TERLETSKY

The article examines the text-forming role of biblical images-symbols in Valentyn Terletsky's novel «V.I.N.». The analysis of the text reveals the peculiarities of the poetics, the creative personality of the author. It is stated that the writer actively uses biblical symbols and motifs in his novel that allow him to go beyond the scope of the investigative detective. The presence of Christian motifs in the work increases the number of possible interpretations, enables to depart from its literal explanation and gives the reader the opportunity to speculate events.

The very title of the work contains hints of biblical parallels. In this way, the author creates a multidimensional space in which reality receives philosophical and religious reflection. Numbered symbols, which are endowed with biblical semantic connotations, also contribute to this. The article focuses on the fact that the life of the characters of the novel is «related» to such numbers as ten (the symbol of the beginning and the end of the case), forty (related to the completeness of the trials, a turning point in human life) and more. Special attention is drawn to the main character's sleep. It is known that dreaming is a technique often used in fiction. Sleep becomes a source of thoughts and analogies. It contributes to the decoding of the novel and the use of such a symbol as a circle that most readers perceive as an element that has magical protective content. In the novel this symbol is polysemantic, and the characters try to break the circle in order to «find» themselves, to play their vital role.

It is stated that the work can draw clear parallels between the protagonist of the novel (He) and Jesus Christ, but such a comparison is rather conditional, since the focus of the writer is not «action», but the spiritual beginning of his characters. The use of biblical allusions in the novel enhances the meaning of the story. It helps to understand the characters who are trying to find themselves, to understand themselves, to believe in themselves. The investigation into the disappearance of the main character leads to an unexpected open finale, where everyone has a chance to be «reborn» to become themselves.

It can be stated that the use of biblical symbols and motifs by the writer is characterized by freedom and flexibility. The biblical images in the work are ambivalent. In the novel «V.I.N.», Valentyn Terletsky abstracts biblical motifs and images from their theological understanding, that makes them universal. This enables to reveal writer's interest in Christianity solely as an aesthetic concept.

Key words: symbol, motif, novel, circle, ambivalent, Bible, character.